

85. TIRÁSKŮV HRONOV ZPRAVODAJ 5

STŘEDA 5. 8. 2015

Ze začátku jsme mysleli, že baroko rychle vyčerpáme

Rozhovor s režisérem a uměleckým šéfem Geisslers Hofcomoedianten Petrem Haškem.

Několik ročníků jsem vás na Hronově neviděla. Čím to?

V létě máme nabitý program. V tomto období pořádáme festival, takový okruh po zámeckých a klášterních divadlech, letos už je pátý ročník. Každý rok se snažíme zmapovat další z krajů, kde byla tradice zámeckých nebo klášterních divadel v barokním období, protože se na to trochu zapomíná. Většinou nejsou zachované prostory, ale snažíme se hrát třeba před zámkem. Domluvíme se s majiteli objektu, navazujeme nové kontakty, a když se nějaká štace osvědčí, vezmeme ji i příští rok. Takhle si vytváříme síť, takže nám to dost kyne. Prvního máme premiéru na jižní Moravě, přijeli jsme vlastně jen na skok a zase se tam vracíme. V Mikulově kvůli nám taky založili festival barokního divadla, tam vždycky zahajujeme. Je to moc příjemné, máme tam už spoustu známých a svoje publikum, což je moc fajn. Letní sezónu budeme zakončovat v září v Kroměříži v barokních zahradách, kde budeme dělat takovou site-specific věc, druhou část Andreiniho trilogie, jejímž prvním dílem byly právě Dvě komedie v komedii. Bude o Máří Magdaléně a bude to na vodě. Trochu se toho bojím, je to velké plátno a ne tolik peněz a lidí. Uvidíme. Na podzim z toho uděláme interiérovou verzi, trochu to předěláme, změníme. Uděláme z toho inscenaci o utkvělé myšlence autora. Andreini se totiž k tématu Máří Magdaleny vracel čtyřikrát a my máme všechny čtyři texty. V každém období k tématu přistoupil jinak, a to mi právě připadá hrozně zajímavý. Tím se ale budeme zabývat až v interiérové verzi, teď budeme spíš parafrázovat pokání a očistění.

Trilogii nazýváte Opus Andreini. Kdo byl Andreini?

To byla taková zajímavá rodina, hvězdy barokního divadla v Evropě. Cestovali po Evropě a byli i v Čechách. V Čechách není jejich dílo moc zmapované, ale ve světě toho vyšlo hodně. Byli to velcí inovátoři barokního divadla a byli velmi tvůrčí. Jean Batista Andreini, což je asi nejzajímavější postava z rodiny, je autorem Dvou komedií v komedii, což je jeden z prvních dochovaných textů, který se zabývá divadlem na divadle. Hrozně dobře a velmi moderním způsobem s tím pracuje. Je to složitý text, ale moc pěkně udělaný. V našem podání z toho samozřejmě zůstalo jen takové torzo. Byl opravdu velmi inovativní, vycházel z tradiční commedia dell'arte, ale začal hodně pracovat se scénografií, s hudbou, s propracovaností postav. S tímhle přišel ještě před Goldonim. Ze začátku psal světské hry, pak se věnoval

i duchovním tématům, především tedy Máří Magdaléně. Měl vztah k Čechám, jednu z her věnoval Harrachovi, českému knížeti. Navíc měl syna, který také psal hry, a ty my také máme. Syn psal jednodušší hry, v tom tradičnějším stylu. Syn měl pak manželku, která zase napsala hrozně krásné básně. Ona to tedy byla i velmi známá herečka, Izabela Andreini. Taková fakt hvězda. Máme tedy její sbírku básní a potom máme korespondenci těchto členů rodiny, kterou si psali mezi sebou. Ve třetím opusu bychom se chtěli zabývat přímo tou korespondencí. S divadlem teď budeme začínat čtrnáctou sezónu. Ze začátku jsme si říkali, že se to baroko vyčerpá, že už nebude kde brát nebo nás to nebude zajímat. Andreinovi jsou náš objev z minulého roku a pro mě jsou jejich texty hrozně inspirativní.

Významné historické osobnosti, o kterých nikdo neslyšel, nalezené texty, slavní členové rodiny, korespondence... Teď mi promiň, ale tohle mi strašně připomíná Cimrmany. Je to všechno vůbec pravda?

(směje se) Je to fakt založené na reálném základě. Musím ale říct, že k textům přistupujeme velmi svobodně, až svévolně. Já moc nevěřím na to, že se to dá rekonstruovat tak, jak to stálo a leželo. To by zajímalo maximálně nějakou hrstku badatelů. My chceme dělat současné divadlo, oslovovat současného diváka. To nás zajímá. Myslíme si ale, že řada témat v baroku je podobná a dnešního diváka může zajímat. Máme to skrze sebe, co najdeme zajímavého, toho se chytíme a stanovíme si to jako téma. A vždycky se něco zajímavého najde. Myslím, že naše poetika je hodně barokní. Lehce moralizujeme, zároveň pracujeme s vizualitou, muzikálností divadla... Tolik se konceptu barokního divadla nevzdalujeme.

Byla to taková pedagogická lahůdka, ale zároveň nad míru zapeklitý problém skoro mučivého rázu, vysoce teoretická otázka, která se měla a musela řešit prakticky. Učil jsem totiž posluchače taneční katedry a katedry nonverbálního divadla, již tehdy před těmi lety vedl Ctibor Turba, cosi co by se dalo nazvat divadelností. Od počátku té výuky jsme se setkávali s různými pojmy divadelní teorie a pokoušeli se zjistit, do jaké míry a v jaké podobě platí – nebo jinak: jsou použitelné pro prostředky a materiál, jež má k dispozici tanec – pro ten zvláštní druh divadla, jež bývá nazýván tanečním divadlem. A věčně jsme se ptali, jak s tímhle pojmem zacházet, neboť hned na počátku jsem posluchačům řekl, že pro mne platí názor Hegelův, že tanec je stav duše, ryze subjektivní výraz emocionálního postoje. A tak jsme se potýkali s tanečním divadlem s radostí i strastí, až přišla ta osudová chvíle: padla otázka, zda lze převést na půdu tanečního divadla dramatický text či jakoukoliv literární předlohu. Teoreticky vzato: jde o dva materiály, které jsou si svou povahou zcela vzdálené, jako znakové systémy fungují každý jinak. Podnikli jsme v tomto směru jak teoretické výzkumy, tak kroky praktické. Využili a zneužili jsme všechny možnosti, které jsme měli, abychom našli schůdnou cestu, vždycky jsme však na něco narazili. Pak jsem z různých důvodů přestal tenhle předmět učit. Ale pořád mne to výsostně zajímá. Proto jsem s očekáváním a napětím šel na vystoupení TPS Magdalény z Rychnova u Jablonce nad Nisou, jež se hlásí k próze Ireny Douskové jako ke svému východisku. Potěšilo mne, že něco takového v tomto studiu podnikají a že z této strany přinášejí jistě podněty současnému amatérskému divadlu. Protože – stručně řečeno – jistý velký režisér Alexander Tairov kdysi řekl, že nejlepší herec je taneční herec. A jeho výsledky dokázaly, že tohle tvrzení platí. Takže každý pokus tímto směrem je – myslím – užitečný.

Jan Císar

Kdysi jsi mi do rozhovoru říkal, že inspiraci a zdroje hledáš přímo v archivech.

Ne konkrétně já, ale mám na to lidi, kteří to dělají.

Herce?

(směje se) Vlastně taky. Kačka Bohadlová, která většinu těch textů překládá, přeložila i Andreiniho, teď překládá dalšího Andreiniho. Což je šílenost, je to hrozně náročné, spousta symbolů, odkazů. Ta je hodně hnacím motorem, ještě spolu se Standou Bohadlem. To jsou naši odborníci na baroko, ti se hrabou v archivech a vědí, kam sáhnout. Teď jsme byli v Neapoli a přivezli jsme si zase nějaký materiál. Já nejsem úplně badatelský typ, ale mám ty rešerše strašně rád. Mám rád, když jsme s látkou obeznámeni, než začneme zkoušet.

Pracujete i s českými regionálními zdroji?

Ano. Ještě jsme nedělali typicky české baroko, které má nějaký vztah ke Kuksu nebo k regionu. Většinou šlo o překlady z němčiny. Ale loni byl objeven druhý hlas houslí k Michnově Loutně české, ten chceme zpracovat, bude se to jmenovat Loutna.cz. Na zprávu o nálezů jsem narazil náhodou a říkal jsem si, že by sto stálo za zmapování.

A jsme zase u Cimrmána. Teď obecněji: Tvoje divadelní kořeny vedou na Katedru alternativního a loutkového divadla na DAMU. Hledal jsi v baroku tu jinakost, alternativu?

Musím říct, že ne primárně. Když dělám divadlo, dělám ho primárně tak, aby se líbilo mně, jak já ho mám rád. Neuvažuju o něm v těch intencích, jestli je to alternativní nebo činoherní či klasické. Takhle to nemám. Nemám tohle dělení moc rád.

Ta hranice není úplně jasná, právě proto by mě zajímalo, kde ji vidíš ty.

Podle mě je to jen v interpretaci předlohy. My k textu nepřistupujeme jako k cíli, ale jako k prostředku k inscenaci. S textem zacházíme jako s inspiračním zdrojem, nebojíme se v něm cokoli škrtnout, cokoli změnit, jen abychom drželi téma, které chceme, aby z toho vylezlo. Možná v tomhle tkví naše alternativnost, že tolik nectíme autora, ale myšlenku, kterou chceme sdílet.

Tvé inscenace jsou význačné velmi nápadnou a nápaditou scénografií. Děláš si ji sám?

Ne, ne, to bych nezvládl. Máme dokonce dvě scénografky, u téhle inscenace jsme měli i kostýmní výtvarnici. Scéna samo-

zřejmě vzniká v úzkém kontaktu se mnou a s dramaturgyní, řešíme to. Známe se, takže oni vědí, co mám rád. Mám rád scénu hodně jednoduchou, aby se s ní dalo hrát, aby byla akční. Nechci dekorace, chci věci, se kterými se dá zacházet, hrát si s nimi, lézt po nich, převracet je. Scénografie musí být jednou z důležitých součástí inscenace, jednou ze zásadních složek. Já se na divadlo rád dívám. Snažíme se, abychom scénu měli už od začátku zkoušení, protože když na ni dojde až v průběhu, dostatečně se nevyčerpají možnosti, které nabízí. Pak se z ní stane pouhá dekorace, a to mě moc nebaví.

Dříve jste fungovali hlavně v letní sezóně, to se ale změnilo. Jak je tomu nyní?

Velká změna, která nastala v minulé sezóně, je to, že máme vlastní scénu v Praze, ve Vile Štvanice. Spolu s Tygrem v tísni a Divadlem Letí vilu obhospodařujeme a zajišťujeme i stálý program. Prostor je unikátní, je to klasicistní vila z devatenáctého století, velmi působivá, na ostrově. Je to jediná ostrovní scéna v Praze. Máme tedy stálý program a navíc jsme rozšířili působení, místo jedné premiéry budeme mít za sezónu dvě. Kromě letní venkovní ještě jednu pražskou ve vile. Pravidelně hrajeme čtyřikrát, pětkrát do měsíce v Praze, hodně jezdíme, takže se z nás stává ansámbl lidí, kteří se často vidí. Zatím to funguje, tak snad nás nepřepadne ponorka. Pořád ale fungujeme na bázi ochotnického divadla a to se mi líbí. Jsme už téměř výhradně profesionálové, kteří se divadlem živí. Ale Geisslers neživí nikoho z nás. Přesto nám to stojí za to se scházet a věnovat jim svůj volný čas.

Takže tvoji herci hrají a vydělávají jinde?

Jsou různě v angažmá nebo na volné noze, Geisslers dělají ve volném čase. Co jsme se snažili zprofesionlizovat a už to snad konečně funguje, je zejména produkční složka našeho divadla, která to má strašně těžké. Zejména dát dohromady časy, naplánovat zkoušení. Teď se to docela daří. Navíc, ne nějak zběsile, ale pořád omlazujeme soubor. Staří Geissleři teď všichni rodí, mají rodiny, je teď mnohem těžší najít volný čas. Tak tam vždycky naženu mladáky, kteří tyhle závazky nemají a jsou tím správným motorem. Geissleři - rodičové se k nám pak chodí občerstvovat. Hezky se to propojuje, nevznikají dvě oddělené tvůrčí skupiny, ale jde to pěkně ruku v ruce. A to je fajn.

-jip-

Práce na tanečním představení je stejná jako na činohře

ROZHOVOR

Rozhovor s choreografkou vedoucí souboru Ludmilou Rellichovou.

Má váš soubor nějaké věkové omezení?

Začínáme s dětmi od čtyř let a skupina stejně starých dětí spolu jde celé roky. Jedna třeba přibude, přijde z jiné školy nebo začne v páté třídě, i když to je obtížné. Když ale dítě opravdu chce, jde to dohnat. Skupina ale pracuje od čtyř let kompaktně, v patnácti jsou tedy už schopni spolu tvořit. Není to těžké, protože se znají, přátelí se, vědí, co od sebe navzájem mohou čekat. To se projevuje i v improvizacích, přesně vědí, co druhá udělá.

Patříte pod ZUŠ?

Ne, jsme občanské sdružení. Jsem Pražanka. Když jsem se přestěhovala do Rychnova za manželem, který je hajným, tudíž by v Praze svoji profesi opravdu dělat nemohl, spousta věcí mi chyběla. Když bylo dceři pět let, zjistila jsem, že v okolí není vůbec subjekt, kam bych ji chtěla dát, aby pracovala s tancem, divadlem, hudbou. Aby to všechno bylo dohromady. Z jejích vrstevnic jsem tedy udělala takovou skupinku a začaly jsme pracovat. Během dvou let se to rozrostlo na šedesát dětí. Když jsem byla na mateřské se synem, už šlo o rozsáhlé těleso, takže jsem založila občanské sdružení. Nyní má sdružení kolem dvou set žáků. Přibližně od jedenácti let pracují divadelně. Do deseti let mají taneční a pohybovou výchovu s prvky dramatické výchovy, rytmiky, hudební výchovy a zpěvu. Také píší texty, příběhy, diskutujeme o nich. Teprve pak pracujeme na choreografii.

Kolik máte tříd?

Tři přípravy, osm ročníků a tři soubory. Tedy jedenáct.

Všechny vedete sama?

Ne, moje dcera vystudovala nonverbální divadlo na hudební akademii, směřovala

k pohybovému a tanečnímu divadlu, jako já. Anička Benháková, která tu včera měla choreografii, je moje žačka, kterou jsem od čtyř let učila. Vystudovala Duncan centre v Praze a pracuje nyní také pod hlavičkou našeho studia.

Než jste se odstěhovala z Prahy, dělala jste také taneční divadlo?

Začala jsem tancem, chodila jsem k paní Pivcové, což je pojem. Je to pokračovatelka duncanismu a úžasná paní učitelka. Chodila jsem k různým věhlasným tanečním pedagogům, panu Hartmanovi, panu Townovi, prošla jsem různými technikami. Po revoluci jsem se potkala s Marií Kinsky, která mi otevřela úplně jiný pohled na tanec. Celý život jsem nejen tančila, ale i hrála divadlo. Obě věci se mi vždy potkávaly. Marie Kinsky mi hodně ovlivnila pohled na současný tanec. Z toho pak vznikl originální pedagogický směr, který vede děti nejen k tanci, ale i k výrazu a k dramatickým věcem, k práci s textem, s poezií. Dělali jsme věc na verše Petra Nikla a jeho obrazy, s desetiletými dětmi.

Těžko si umím představit, že lze dát dětem při zkoušení volnost. Tanec přece musí být přesný, je to tak?

Vůbec ne. Přesnost vzniká při tvorbě a samozřejmě pilováním pohybových věcí. Tohle jsou schopné vytvořit až děti po těch patnácti letech, protože už mají nějaké taneční a pohybové dovednosti. Na jejich základě potom ony samy tvoří. Když se podíváte na představení, většina pohybového materiálu je jejich vlastní. Já funguji jako režisér. Mám nějakou představu, ke které je chci dovést, ale rozhodně ne tak, že řeknu: budeš dělat tohle. To v žádném případě. Tvoříme dohromady, vymýšlíme pohyby, máme velkou spoustu pohybového materiálu, ze kterého vybíráme věci, které se nám hodí. U Oněgina jsou části opravdu založené na textu. Potřebovala jsem nějak dětem přiblížit tu dobu, potrebovala jsem nějakou inspiraci. Ačkoli nám to přijde jako strašně blízká doba, ty patnáctileté holky to nezažily. Když jsme si o té době začaly povídat, připadalo jim nemožné, aby tohle někdo někomu dělal. Začaly hledat věci na internetu. V té době bylo výročí 17. listopadu, což byl vlastně impuls. S tématem holky přišly samy. Jedna se dívala na dokument o Sametové revoluci a přišla s tím, že ji to zajímá, začala se ptát. Řekla jsem jim, jestli si tu dobu chcete nějak přiblížit, vezměte si tuhle knížku, to je napsané lehce a pochopíte to z toho. Jim se to natolik líbilo, že jsme začaly přemýšlet o tématu osobní svobody v totalitním systému. A přišly jsme až k tématu osobní svobody v současnosti. Inscenace má samozřejmě hodnotu jako inscenace, ale musím říct, že pro mě jako pro pedagoga byl největší hodnota v tom, že jsme půl roku pracovaly a holky se dozvěděly věci, které by se jinak nedozvěděly. Spoustu věcí si tím ujasnily a srovnaly v hlavě.

Takže si nejdříve uděláte rešerši, diskutujete o tématu a pak teprve vzniká choreografie?

Když zpracováváme literární téma, tak ano. Ale třeba Barokní fuga nebyla na základě literatury, ale na základě obrazu. Skladba, kterou Fišer napsal, se jmenuje Dürerova apokalypsa a byla napsaná na základě inspirace obrazem. My jsme si vzaly obraz a hudbu a obě se nám staly inspirací. Začaly jsme si povídat o té době, o baroku, o lidech, o tom, co se dělo. Jedna přinesla Briedlový verše, které zrovna měli ve škole, ty jsme také zařadily, a tak to začalo fungovat. Práce je úplně stejná jako na činoherní hře. Dnešní společnost má pořád ještě představu, že tanec rovná se balet. Že choreograf přijde, naučí je to a tím to končí. Takhle já nepracuju a myslím, že dnes spousta lidí už pracuje jiným způsobem.

Myslím, že je důležité o těchto věcech hrát. Jakýmkoli způsobem. Jsem ráda.

Petra

I po strachu z názvu mi přijde, že to byla typická Magdalena a typický magdalenský patos. Ale takový krásný, čistý patos. Mně se to u nich prostě líbí – patos, co není kýč.

Lukáš Černý

Irena Dousková v ČR něco znamená, například díky zpracování od Hrzánové, a je pro mě překvapivé, že takový text, který je napsaný s nadhledem, byl zpracován vážně a pateticky současným tancem. Když to vnímám v kontextu této předlohy, přijde mi to zajímavé.

Jakub Maksymov

Sice mi uniká souvislost choreografie, kterou jsem viděl, s knížkou, kterou soubor cituje v názvu, jinak to ale byl pro mě velký zážitek. Při závěrečném obrazu se začervněním úst a různými reakcemi na tenhle akt násilí mi šel mráz po zádech. Z asi tří choreografií, které jsem od TS Magdalena viděl, se mě tahle dotkla nejvíc.

David

Vzpomínka na komunismus?

RECENZE

Jedenáct mladých tanečnic z TPS Magdalena z Rychnova u Jablonce n. Nisou určitě nezažilo období „komunistického absurdistánu“ v ČSSR. Nevím, jaká byla pohnutka k výběru tohoto tématu – přišla s ním jejich taneční pedagožka, vedoucí a choreografka Ludmila Rellichová, nebo samy tanečnice? Jaký byl přesně jejich záměr s tímto tanečním představením, zda navodit atmosféru, náladu té socialistické doby, nebo je to propojené i se samotným názvem tance „Oněgin byl Rusák aneb v Praze svůj čas maříš – za rohem je Paříž“ (inspirace knihou)? To je moje otázka, která by byla jistě zodpovězena v diskuzi s choreografkou i samotnými tanečnicemi, které se také na tvorbě tance podílely. Sama jsem prožila v socialismu léta školní i studentská i další roky, takže mi to období je celkem známé. Tak se ještě ptám, jak vnímají asi tento tanec diváci, kteří tu dobu nezažili, co v nich zarezonuje?

Přestanu si klást otázky. Už jsem tento soubor viděla několikrát, jejich tvorbu již trochu znám a vím, že si soubor vybírá ke ztvárnění nosná témata. Tanečnice již mají velmi kvalitní zkušenosti s jevištní tvorbou, s předáváním a sdělností pohybu, tance, výrazu... A jejich vedoucí vždy přistupuje ke svým choreografiím pečlivě, osobitým způsobem, vychází z invence svých tanečnic. Bylo pro mne zajímavé vidět v pondělí jejich tanec „Škaredý holky“, což tančila stejná děvčata jako včera „Oněgin byl...“. Toto 30minutové představení mělo pro mne větší interpretační výpověď. Což je dané tématem i délkou. Půl hodiny už je celkem hodně času na realizaci tanečního příběhu, kterému určitě předcházela práce zkoumání, hledání cest k uchopení tohoto námětu, hledání a nalézání kvalit pohybového slovníku, tanečních sekvencí, výrazu. Myslím,

že se je dařilo najít v působivosti – až jakési naléhavosti – chodícího „davu“ v unisonu, v napojení celé skupiny, která měla po celou dobu představení velké soustředění, v detailním a přímočarém využívání rukou, prstů, jejich směřování, navozování vztahů. Zaujal mne „obraz“ dvou skupin v diagonále na scéně, kdy každá měla jinou kvalitu pohybu, dynamiky, jedna měla minimalistický motiv s rukou (každá ještě jiný tvar ruky, prstů). Tato část mi přišla jakoby o vytváření výrazného vztahu, dialogu... Možná tam bylo až mnoho „armádního“ výrazu, to jsem si tak pro sebe nazvala. Možná by prospělo jistě uvolnění, proměnění energie strohosti a napětí v uvolněnější, svobodnější výraz, pohyb. V té době komunistické, jsme nebyli jen „svázáni“.

Zaujal mne kostým, jeho barva, střih i na začátku červené doplňky u jednotlivých tanečnic, což doplňovalo celkovou scénu, a velmi kvalitní, účelný a působivý světelný design Martina Šulce. Kostým a světlo podpořily interpretační čistotu tanečnic. Ještě se vrátím k začátku, úvodu tance s reprodukovánými projevy „politických státníků“. Tento hlasový úvod jsme vůbec nepotřebovala.

Hudební linka Luboše Fišera, skladatele současné vážné i filmové hudby, je velmi, velmi působivá, jak v instrumentálním provedení, tak i v mužském pěveckém sboru. K závěru si opět kladu otázku: nebyla až tak moc emotivně silná, že by mi stačilo ji jen poslouchat bez dalšího vizuálního „obrazu“? Tanec měl sám o sobě i bez hudby svůj čitelný temporytmus. Možná by bylo zajímavé ho vidět bez té hudby. Ráda bych choreografii viděla ještě jednou. Udržela mne celou dobu v pozornosti. A třeba v ní objevím zase něco nového.

Lenka Jíšová

rudá prach^{hlasité}
tanec^{totalita}
červená nepochopil
červenošedá nepřijemný
disonance rtěnka proč
stísněnost
rudé komunismus^{šed'}
depka imperááátóóór
holky válka culíky
Zeman

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronесли.

Výpověď o lidské prázdnotě, režimní tuposti a vnitřní odvaze RECENZE

Jsou středoškolačky. Byly nominovány z Mladé scény. Dobu, o které vypovídaly, samy nezažily. Ba dokonce se v té době ani nenarodily. V předcházejícím dnu tančily v choreografii Škaredý holky v bílých šatečkách a barevných punčoškách... Mnohé z nich se znají od 4 let, kdy spolu začaly tančit. Jako divák jsem je mohl od dětských říkadel, písniček, tanců, přes osobní a osobitý postoj na té jejich cestě provázet, až k jevištnímu tvaru výše zmíněného titulu. Jsem především pedagog. Bytostně by mě zajímalo zmapovat tu cestu, která je přivedla až sem, k této výpovědi.

Scéna je setmělá. V jejím zadním rohu sedí dívka na rudé židli. Hlediště rozsvícené, naplňují, za hřmotných monologů státníků, diváci. Věty, které dnešnímu člověku připadají prázdné a zbytečné, byly ve své době brány smrtelně vážně. Podle nich se řídila celá společnost.

Hlasy utichají. Světlo v hledišti se vytrácí. Obraz jeviště sílí. S prvními tóny monumentální Fišerovy skladby *Ave Imperator, morituri te salutant* pro mužský sbor, violoncello, čtyři trombóny a bicí z roku 1977 (jak příznačné) se dívka zvedá, otáčí se po diagonále a kráčí s rudou židlí okolo pasu k divákovi. Je to cesta, kde židle plní zástupnou roli režimu, který jí klade na její cestě neustálé překážky, neustálá omezení.

V závěru své cesty po diagonále vpředu usedá, aby se ohlédla zpět. Světlo vrhá na horizont obludný stín, ve kterém se objevuje tančící křehká dívka... že by se snad ohlížela za svým životem? V ten okamžik poprvé zazní mohutné „Ave imperator“. Dívka se staví na židli a na scénu vstupuje dav. Dav dívek v dvouřadých propínacích šatech, barevným laděním i stříhem nápadně připomínající pracovní mundúry, či vojenské „flaušáky“. Odlišují je jen drobné rudé dívčí doplňky, jako symbol dívčí touhy lišit se i v tom uniformovaném světě. Prostor se zahušťuje bezcílnou chůzí dívek s napjatými pažemi vpřed a se zvrácenými dlaněmi - symboly prázdnoty, odevzdanosti. Postupně se vytrácí rudé doplňky a lidská masa pohybem paží a těl v prostoru zmnožuje, násobí svou bezcílnost až na samu hranici únosnosti...

...aby se vzápětí paže zlomily do hrozícího gesta v zastavení stojících postav na horizontu. Pohyb paží je umenšen do obviňujícího gesta detailu ukazováku a v tichosti vyčkává na svůj čas. V popředí

tři dívky leží na boku. Jejich zvedání je velmi namáhavé, tíživé, téměř rezignované, ale osobité. Poprvé zažíváme pohyb, který není uniformou davu, a to i za cenu neskonale námahy a možná i bolesti, ke které je třeba mnoho vnitřní odvahy. Budování vertikály jejich těla stálo mnoho úsilí a jen co se postaví na nohy, smete je svým pohybem dav, jako by chtěl pohltit, potlačit jakýkoliv zrod odlišnosti.

Na scéně se utváří dvě výrazné, atakující skupiny po diagonále, čelně proti sobě. Opět se vrací detail strohého pohybu paže, který vede do prostoru ukazovák s důrazným, obviňujícím gestem. Jasný obraz obvinění pohlcuje dav. Tentokrát tvaruje prostor do pochodového rytmu a to i hudební předloze navzdory. Tím pohyb ještě více umocňuje absurditu počínání, bezmyšlenkovitost, tupost společného pohybu...

Vstupuje dívka s rudou židlí. Židli odkládá a v obraze, který se na okamžik v němém úžasu zastavil, postupně všem dívkám maluje ústa rudě. Ať dívky chtějí, či ne. Zdá se, že až tato krajní situace, kdy se scéna na okamžik zastaví v nevěříčím nádechu, dá plný průchod přirozené touze po osobním (snad vzdoru) a upřednostní jej před davovým. Dvě dívky se rezignovaně zřikají celé situace. Několik jich urputně stírá barvu z úst a paradoxně, čím více se snaží od barvy oprostit, tím více barva zahaluje jejich mladou tvář. Skupina nejbližší divákovi pak nemohoucně natahuje paže, jako symbol

prosby za odpuštění...

Závěrečný obraz se postupně vytrácí do tmy, jako zapomenutá vzpomínka.

Choreograficky je dílko vystavěno logicky s jasnou dramaturgickou linkou. Pohybový materiál je volen tak, že umocňuje sdělení interpretek. Námět není zpracováván popisně, ale vytváří velmi silnou, téměř hmatatelnou atmosféru.

Interpretačně je obdivuhodná vyváženost a osobitost. Skupina je technicky i výrazově dobře připravena, má velký cit k prostoru, skupině i svému tělu. Vnímá hudební předlohu - je schopna využít toku hudby i jít proti smyslu hudební skladby a tím posílit pohybové sdělení.

Využití zvukové složky - nesnadná, náročná hudební předloha Luboše Fišera je uchopena s velkým pochopením jejího významu. Diskutabilní pro mě zůstává snad jen úvodní koláž monologů státníků. Domnívám se, že by celý kus nesl své sdělení bez ztráty účinku i bez těchto zbytečných a prázdných slov.

Výtvarné prostředky - kostým i rekvizita (židle) je tvarově i barevně volena tak, že celé sdělení posiluje, stává se plnohodnotným prvkem vizuálního konceptu pohybové kompozice. Světelný design je promyšlenou a neoddelitelnou součástí této výpovědi. Výpovědi o lidské prázdnotě, režimní tuposti, mladistvé touze a vnitřní odvaze.

V Hronově z představení v 16.30 hodin, Jiří Lössl

PROPADLÝ LÍSTEK

ČERVIVĚN SPGŠ KRNOV

O homosexuálech, ale ne v růžových košilkách

ROZHOVOR

Rozhovor se souborem Červiven.

Propadlý lístek jste v poslední době hráli docela často, že? Na Mladé Scéně, na Wolkrově Prostějově, tady...

...V Ostravě, na Kopřivnické bedně, ve Frýdku Místku, v Krnově...

Jak se postupně mění váš vztah k tomu-to představení?

Karel: Myslím, že k sobě máme čím dál tím blíž. Hlavně já s Erikou. Až se bojím, kde to skončí na derniéře.

Petra: Já mám to představení čím dál víc ráda. Ze začátku jsem si říkala: „Takový trochu zmeteček.“

Erika: Myslím, že ten měsíc pauzy před Hronovem nám prospěl.

S jakými ambicemi jste do toho šli?

Petra: Aby to nebyla ostuda. Naše loňská inscenace v sobě měla nedovyslovené téma homosexuality. Tak jsme si řekli, že bychom navázali a do tohoto tématu se pustili naplno. A najednou přišlo náhodné setkání v knihkupectví s knihou Domov na konci světa. Vzala jsem ji do ruky, přečetla první odstavec, koupila a za dva dny už psala scénář.

Hlavním tématem je tedy pro vás homosexualita? Třeba víc než téma, jak si zařídit život?

Petra: Ano. A mojí ambicí bylo, abychom

hráli o homosexuálech, ale v růžových košilkách, ale jako o lidech se stejnými potížemi, jako má kdekdo jiný.

Aktuálně je téma homosexuality probírané. Není už náhodou „předuhováno“?

Petra: Ještě jsem to neviděla zpracované nějak jinak než jako parodii.

Vy jste na to šli skrze hipíky. Jsou ještě hipíci mezi námi?

Michal: To jsou pro mě ti, kteří se snaží nějakým způsobem vymanit z řádu, jak jej máme nastavený.

Myslíte si, že to jde? A teď mluvím i o tom zažitém modelu „muž a žena“, ze kterého se snažíte v představení vymanit.

Michal: Určitě to jde. Vždycky se pak narazí na překážku, že ti druzí, kteří v tom systému jsou, budou mít nějaké kecy proti. Nesmíme si to brát osobně, protože to je naše věc, jak si žijeme svůj život.

Petra: Člověk si to musí ustát. A vybojovat.

Vy byste do takového vztahu šli?

Karel: Jejda. Ještě jsem o tom nepřemýšlel.

Michal: S mužem ne, to mě neláká, z reproduktivního hlediska. Ale kdyby byly obě svolné, tak proč ne. Ale většinou to spíš vadí. Já jsem v představení byl také ten, kterému to spíš vadilo.

Erika: Já bych do toho určitě nešla, protože bych buď žárčila na tu ženu, nebo věděla, že ten druhý muž bude odstrkovaný. Asi by to moc nešlo.

Co jinak v životě děláte?

Karel: Já jsem převážně přes divadlo a hudbu, hraju na housle, píšu texty a občas i studuju češtinu a hudebku. Bude ze mě pan učitel.

Michal: Já teď přecházím na kombinovanou formu hudební vědy, protože už mám angažmá v Českém filharmonickém sboru Brno. Studoval jsem před tím i muzikálové herectví na JAMU.

Takže jste všichni muzikanti.

Erika: Já umím hrát na flétnu. Jinak dělám požární sport. A studuju češtinu a občanskou výchovu. A muzikant nejsem.

Ptám se, abych se dostal k tomu, jak se sami v sobě popasováte se strachem, že člověk zůstane na propadlém lístku do konce života.

Karel: Snad to přijde. V dnešní době nemáme „nepřátele“, jako komunisty a nacisty, ale překážky mají lidé spíš v sobě samých. Pořád se všechno odkládá, k ničemu není chuť a nakonec, pokud na sobě člověk nepracuje, tak ničeho nedosáhne.

Petra: Já bych řekla, abyste se nebáli. Protože pokud to má v sobě člověk dobře nastavené z dětství a z domova, tak už je to skoro záruka, že to bude dobré i dál. Naše postavy musely hlavně překonat divnou minulost, aby pak chytly dobrý lístek.

-jam-

Studentské divadlo

RECENZE

Slušelo by se – jak mne to před dávnými lety učili moji pedagogové a jak jsme to ještě dlouho potom dělali – začít srovnáním epické předlohy Michaela Cunnighama s tím, co z něho učinila Petra Severinová pro potřeby inscenace souboru Červiven. Jenže tohle už nějaký čas nedělám, zvláště když vím, že ten převod literární předlohy je diktován i jinými cíli než naprosto ryzí snahou zmocnit se divadlem díla, které má svůj původ v literatuře. V tomto případě je to jasné: Červiven je studentské divadlo a hledá se text, jenž by vyhověl jak zájmům a předpokladům mladých herců tak obsazení, které je k dispozici. A tak se zrodila adaptace amerického románu pro krnovský studentský soubor. Používám pojem adaptace nikoliv dramatizace, jak označuje onen převod epiky do tvaru pro divadlo program. Adaptace – jak o tom znamenitě píše první dáma intertextuality Linda Hutcheonová z Toronta – je totiž záměrnou a neskrývanou proměnou jakékoliv zvolené předlohy pro divadlo jakýmkoliv způsobem tak, aby to odpovídalo potřebám a záměrům divadelního provedení.

Takže tentokrát byl adaptován román pro potřeby studentského divadla. Tím pojmem studentské divadlo v tomto okamžiku myslím už jistý styl, dokonce bych řekl i poetiku a zároveň určité tematické zaměření, které se pohybuje v onom rámci, jež většinou

vyjevuje postoje mladých lidí a jejich hledání místa ve světě. Což platí i o Propadlém lístku. Poetika pak spočívá na jednoduchých postupech, jež mohou buď slovně, nebo nonverbálně zřetelně a čitelně sdělit zjevitelně jistá fakta a události, z nichž pak vznikne lineárně, to jest přímočaře za sebou jdoucí příběh čtyř postav. Mluvím-li o jednoduchých postupech, chci tím říci, že Červiven nemá moc toho, čím by vytvářel atak na diváky. Samozřejmě až na hudbu; Dylan, Hendrix, Morrison, Jefferson Airplane mají svou účinnost, jsou dokonce více než jen hudbou. Fungují jako znaky životních postojů, stylů, myšlenek, pocitů. Vizualní pokusy o znaky a obrazy za touhle hudební sférou zaostávají; někdy jsou dokonce tak jednoduché, že se ocitají na samé hranici primitivnosti. A tak v tomto směru zachraňuje vše herectví. Jako vždy v tomto typu divadla působící především svým zájmem o téma, svou upřímnou otevřeností, která nic nepředstírá a vypovídá přímo a bezprostředně o situacích postavách.

Prostě tak jak se patří a sluší na studentské divadlo.

Jan Císar

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

Woodstock
barvy
líbilokalba
sentiment
alternativa úúúhudbaHendrix
nuda
hipí

Bylo to velice inspirativní sonda do života, jako způsob soužití. Také velice hezky zpracované, ale nejlepší na tom byl ten příběh a téma.

Alžběta Bláhová

Přišlo mi to nezvládnuté. Řešila se tam spousta věcí, které mě, jako diváka, z hlediska příběhu nezajímají. Třeba sekačka a další... Hlavně jsem měl pocit, že šli do velkého patosu. Jakoby ze mě chtěli emoce ždímat. Na druhou stranu lidi s tím z nějakého důvodu šli. Mně osobně to přišlo trochu nezvládnuté.

Adam Steinbauer

Některé obrazy na mě působily silně, některé ale ne. To může být mnou, nebo neví. Každopádně celkově bych to považoval jako zdařilou inscenaci.

Karel Mráz

Já jsem se potom zamýšlel nad tím, jestli je tohle téma ještě pořád nosné, nebo lépe řečeno únosné. Neříkám, že by mi to nějak zvlášť vadilo, ale trochu se mi zdá, že je poslední dobou „předuhoováno“. A pak mě napadaly takové otázky jako, nakolik to berou jako jejich vlastní problém? Dívají se na to jenom zvenčí? Na druhou stranu ono zapálené neherectví mohlo místy působit možná neohrabaně, možná zvláště, ale ve výsledku člověka zasáhlo. Jenom kdyby se vyvarovali těch klišoidních postupů, jako je malování na plátno...

Petr

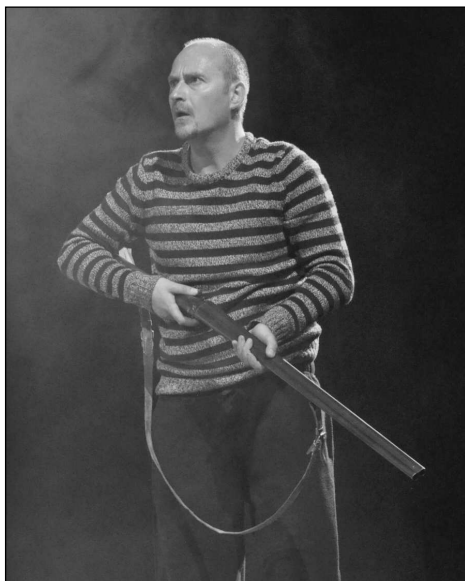
Obrazem

Slováci mají podobnou povahu jako Irové

ROZHOVOR

Režisér pohostinského představení *Ze Slovenska, Osamelého západu* Martina McDonagha, Ján Kuráň byl v Hronově poprvé. Nicméně, soubor z Liptovského Mikuláše Gasparego se na JH představil před dvěma lety s Koltésovým *Bojem černocho se psy*.

Proč jste si vybrali zrovna tuto hru?

Protože je svým tématem a obsahem velmi blízká lidem v našem prostředí. Myslím, že Slováci mají v mnohém podobné povahy jako Irové. A nejde jen o alkohol nebo hádky. Je fakt, že na Slovensku se najde mnoho takových zapadlých míst, kde vládne alkohol, nenávisť mezi sousedy nebo bratrovražedný boj. Myslím, že pro naše publikum je to hodně zajímavá hra.

V Česku je Martin McDonagh populární autor. Hraje se hodně v profesionálních divadlech. Je to tak i na Slovensku?

Určitě ne v takovém rozsahu jako v Čechách. Vím, že u vás některá divadla uváděla celé McDonaghovy trilogie, ale u nás to tak není. Ale to neznamená, že by u nás byl neznámý. Myslím, že své diváky mají i jeho filmové produkce. Kdo viděl třeba film *V Bruggách*, tak si jistě McDonagha oblíbil.

Jak dlouho jste na inscenaci pracovali?

Vlastně ani nevím. Všichni jsme hodně zaneprázdnění, takže jsme hledali každou volnou chvíli, a snažili jsme se tomu věnovat maximum času. Přiznám se, že se strašně nerad loučím s každou hrou, kterou

děláme, a tak se instinktivně snažím premiéru oddálit. Takže jsme si nakonec museli dát přesné datum premiéry, abychom zkoušení zbytečně neprotahovali. Nakonec tedy zkoušení trvalo tak tři, čtyři měsíce.

McDonaghovy hry sice působí na první pohled realisticky, ale není to s nimi zas tak jednoduché. Jak jste k tomu přistupovali?

Je pravda, že se přesně nedají odhadnout hranice mezi skutečným a dalšími věcmi, které se tam odehrávají a nemusí být úplně realistické. To vyžaduje svým způsobem filmové herectví. My to u nás hrajeme tak, že diváci sedí kolem herců na zemi, je to daleko komornější. Diváci tak vidí hercům doslova do kuchyně, cítí jejich pot, slyší, jak dýchají, a ty emoce mají daleko větší sílu. Ale dobře se hrálo i tady – prostor je sice jiný, ale pro herce je to dobrá zkušenost zahrát si v nějakém jiném prostředí.

Byli jste překvapeni, že vás pozvali na Jiráskův Hronov?

Trochu ano. Naposledy jsme slovenskou přehlídku Scénická žatva vyhráli s *Bojem černocho se psy*, což bylo před dvěma lety. Letos jsme na Slovensku nevyhráli, ale organizátoři JH se rozhodli pozvat nás. Asi jsme se jim líbili víc než vítězný soubor. A my jsme rádi, že jsme mohli přijet.

Co se teď v Gasparegu připravuje?

Teď máme v plánu udělat dvě nové inscenace, protože máme dva režiséry. Ve vzduchu visí Ibsen, ale uvidíme. Pokusíme se udělat něco lehčího a něco závažnějšího, na čem se trochu vyběsníme. Na Slovensku máme diváky, kteří chodí speciálně na naše divadlo, protože přinášíme nové věci. Tak jim musíme něco zajímavého nabídnout. Snažíme se dovést hry, které nebyly dosud na Slovensku hrané, a někdy si hru necháme pro náš soubor i přeložit. Zajímá nás nová dramatika a nové chutě. Mnozí divadelníci u nás se orientují na slovenskou klasiku, kterou mám sám taky rád. Ale tu je potřeba udělat opravdu hodně dobře, což málokdo umí.

-jas-

Pro mě byli hodně uvěřitelní, takže mě ta jejich pravdivost velmi zasáhla.

Jana Machalíková

Jsem z toho trochu rozpačitý. Chyběla mi trochu pointa. Jak se ten konflikt vyřešil? I když to byl vlastně otevřený konec. Určitě mezi nimi konflikt pokračoval pořád dál. Kvůli drobnostem, malichernostem. Smrt kamaráda je tolik nemrzela, jako když ten mu šáhl na sporák, nebo ten mu vzal chipsy, byl to konflikt o maličkostech.

Václav Vašák

Velmi těžký text, který podle mě dokázali herecky naplnit.

František Zborník

Mám tenhle text hrozně rád. Neviděl jsem ho tady poprvé a pořád mě baví a i v tomhle podání mě hrozně bavil. Překvapivě mi ta slovenština v některých místech fungovala ještě líp. Myslím, že tahle inscenace byla ještě kratší, než je obvyklé, takže měla větší spád. Dobré herecké výkony i scénografie.

František Kaska

Velký, hluboký zážitek. Měla jsem štěstí, že na mě zbyl jeden z posledních lístků. Ale těch peněz opravdu nelituji. Dávali to excelentně.

Zuzana Nermutová

Líbil se mi nápad, atmosféra, postavy. Jenom mě trochu zklamalo, že tam byl jeden pořádný zvrat, když tam zemřel ten kněz. Čekal jsem něco víc, i když se to chápu jako autorský záměr. Chtěl jsem něco víc.

Franta

Vždycky jsem byl fascinovaný inscenací Činoherního klubu. Jak drží úžasně v celku, jak tam prostupuje od začátku do konce ten oblouk. Nic jsem nepředpokládal, všechno tam pro mě přesně fungovalo. A po tomhle vzoru těžko hodnotit jiné inscenace. Jednak tím, že už to znám a jinak také tím, že si myslím, že je těžké dosáhnout takové laťky. U téhle inscenace mě jednotlivé herecké výkony a situace zajímaly a bavily, ale postrádal jsem ten jednoznačný celek. Mám pocit, že se v půlce přestavení stala nějaká technická chyba a ta je rozhodila tak, že je to rozhodilo. Tam se to zlomilo.

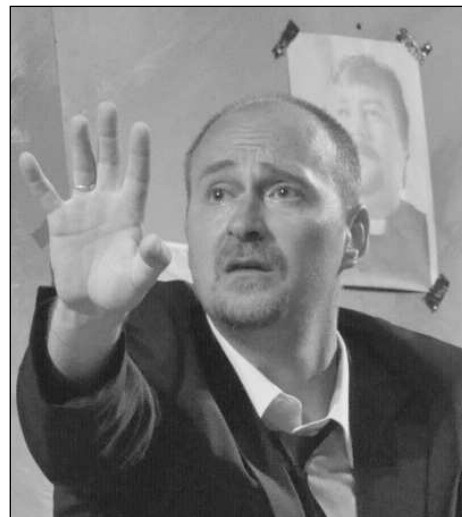
Honza

Ani ne dvacet let po svém napsání je už *Osiřelý západ* Martina McDonagha moderní klasikou, hrou, která spolu s o rok starší *Kráskou z Leenane* bleskurychle etablovala McDonagha na špičce soudobé dramatiky. O to, že tento proces proběhl takřka vzápětí i v České republice, se valnou měrou zasloužila vynikající a dodnes hraná (!) inscenace *Osiřelého západu* v pražském Činoherním klubu (režie Ondřej Sokol, 2002). Dnes je už docela zřejmé, jak málo vlastně šokantní a dobově „cool“ je McDonaghovo nesen-timentální zobrazení agresivního soužití dvou bratrů v kraji, kde i dívky hrají fotbal jako parta řeznic. A za jak mnoho naopak vděčí jednak lokální dramatické tradici, která se táhne od Syngeova *Hrdiny západu*, jednak tarantinovským černohumorným gangsterkám. A z odstupu je i vidět, jak su-verenní, lehká a vpravdě řemeslně brilantní je McDonaghova stavba dialogu a jaká je škoda, že za posledních deset let napsal pro divadlo jediný text.

A inscenace Divadla Gasperego z Liptovského Mikuláše? Ta je z produkci, o kterých se píše nesnadno, chce-li člověk oddělit text od inscenace. Text v nich a ony v textu jsou totiž jako ryba ve vodě a voda v rybě, jak psával Milan Lukeš. A zásluhu na tom má naprostá samozřejmost, s jakou slovenštinou herci dokáží „vyhovět“ McDonaghovi jak tam, kde vyžaduje herectví věčného, ironického komentáře, tak tam, kde je třeba surového, fyzického naturalismu. A nepochybuji o tom, že tato samozřejmost je důsledkem velmi pozorné a důkladné četby hry a neméně pozorné a důkladné režijní práce. Nebýt toho, že kolegové z Liptovského Mikuláše zkrátka nedokázali „umluvit“ Sál Josefa Čapka tak, jak by bylo potřeba (ovšem v tomto nerovném boji zdaleka neprohráli ani jako první, ani jako poslední), byla by má divácká spokojenost naprostá. Velmi dobře režírovaní herci, kteří velmi dobře hrají velmi dobrou hru – co víc si na Jiráskově Hronově při úterku přát?

Jan Šotkovský

Razance a humor

RECENZE

O irských textech pro divadlo už víme dost, v poslední době se jich na českých profesionálních jevištích vyrojilo přece jenom tolik, abychom jejich charakter dovedli chápat – drsností počínaje a zvláštním humorem konče. Soubor Gasparego v situaci dvou krutě a nelítostně znepřátelených bratrů, jež tvoří základ hry Martina McDonagha *Osamelý západ*, nalezl především příležitost s vervou zahrát tento vztah: hodně hlasitě, se vzájemným překřikováním, kdy oba herci mluví najednou, aby se pustili vzápětí do rvačky a na druhé straně se smíchem, jenž vypuká náhle, překvapivě, bouřlivě a útočně. A velice obratně, důmyslně,

cílevědomě toho režie a herci využívají k tomu, aby tuhle razanci zároveň nahlédli vtipně, ironicky a dali divákům příležitost ke smíchu. Reakce obecnosti svou hojností v tomto směru svědčily o tom, že se to zdařilo. Pravda ovšem také je, že tahle razance jde občas v jistých souvislostech až k jakési melodramatičnosti, která McDonaghovu textu nesluší. A ještě něco měly ty dva základní nosné sloupky této inscenace za následek: nějak se vytratila hořkost života, která je prazákladní příčinou celého toho chování a jednání bratrů i farářovy beznaděje. Ono se to ne nadarmo jmenuje v českém překladu „Osiřelý západ“.

Jan Císař

bratři
prečo somár
chipsy
McDonagh
deseptikon
činoherák
bráchové
propracovaný
brácha
paráda
překvapení
bitka
Slováci
výborný
bordel
brátrství
ustýpečka
slováci

Slovomrak (čti wordcloud) je vizualizací bleskových reakcí diváků ihned po představení. Čím větším písmem je výraz uveden, tím vícekrát jej diváci v souvislosti s představením pronesli.

To, co dělá drama dramatem je konflikt

Představte si Město. Jakékoli malé město. Třeba nějaké u hranic s Polskem poblíž Náchoda. Někaké s cukrárnou na náměstí. S divadly. Představte si Hronov, se vším, co k němu patří. Představte si, že odpoledne, kdy jsou všichni na představení, jste jediní, kdo vidí muže s černou kapucí, jak něco pokládá na zem a mizí rychle v dálce. Je to kočka. Černá, mrtvá, rozpáraná a znovu zašitá kočka. Co byste v takové chvíli dělali?

Už předem mi bylo jasné, že zúčastnit se v úterý semináře MAD (Možnosti autorského divadla), tedy semináře, který postupuje kontinuálně a cíleně k nějakému výslednému tvaru, bude jako naskočit do rychle jedoucího vlaku. Naštěstí mi už den předem lektor Vladimír Fekar podal záchrannou ruku. „Budeme pracovat s motivem mrtvé černé kočky, kterou najdou na náměstí tady v Hronově. A kvůli různým okolnostem bude podezřelých mnoho,“ říká Vladimír a potutelně se usmívá.

V úterý ráno se mi na třetí pokus podaří trefit školu, kde se seminaristé scházejí. A hned vstupuji do dramatické situace, kdy jeden ze seminaristů odmítá hrát svůj part, dokud neumí text. Jiná dívka ho naopak nabádá, aby se nestyděl, že tady ho nikdo známkovat nebude (pak z ní vypadne, že je učitelka). „Tím, že se jedná o divadlo autorské, hledáme výsledný formát pomocí dialogu. Nestyďte se, teď si jenom hrajeme,“ přesvědčuje lektor.

Potom jsme svědky mnoha z části improvizovaných scének postav, které zasahují do děje celé hronovské detektivky. Například krásný rozhovor mezi pošťákem a uklízečem:

Pošťák: A jak to jinak jde?

Uklízeč: Nestojí to za nic

Pošťák: Ty vajgly, nebo život?

„To, co dělá drama dramatem je konflikt, který slouží k budování situací. Když se sejdou A a B a oba budou pít víno, zajímavé to nebude. Postavy musí překonávat překážky, řešit problémy,“ podává Vladimír ještě poslední režijně-dramaturgickou radu před další scénkou.

A ta se velmi povedla. Oba mladí protagonisté dali dohromady velmi vtipný a dobře napsaný dialog žárlivé dívky a jejího přítele vrátivšího se z Tritonu, Horroru a znovu Tritonu. Pro ilustraci uvedu pár vět vytržených z kontextu: „Mám pocit, že tohle je rtěnka!“ „Máš pocit? Ty to nevíš jistě?“ – „Hledala tě tady ta kočičí kráva...“ – „Od čeho máš ten

škrábanec? Ty ses pral?!“ „Jo, já se vždycky rád vyperu.“ – „Našel jsem holku ležet ve škarpě. No a pak byla vděčná.“ – „Hele, já nejsem blbá. Tady jde o to, že ty seš!“ – „Zajímá mě, co tady dělala ta kočičí kráva a proč máš rtěnku na krku!“ „Ty říkáš, že nejsi blbá, tak by sis to měla už dávno vydedukovat.“

„Nejhorší je, když se herec soustředí jen sám na sebe,“ obrátí se Vladimír ke svým posluchačům. „Musíme tihnout k partnerům, soustředit se na tvorbu dramatických situací. Pokud se herec moc soustředí na sebe, začíná exhibovat.“ A já sleduji, jak si všichni při improvizacích naslouchají, poslouchají své partnery. Nečekají jen, až přijde řada na ně a budou si moci odříkat svou pasáž. Situace tedy vypadají zajímavě, jdou odněkud někam, mají smysl.

Již jsem částečně nastínil děj příběhu, který na semináři MAD vzniká. Konečným vyústěním bude, jako každý rok, krátký film natočený podle zpracovávaného materiálu. Filmař Saša Michailovič se ujme kamery a výsledný produkt uvidíme za rok, nebo dva. Obraz bude sestávat ze statických záběrů na postavy a obrazů míst, kde se odehrávaly různé části příběhu. V pozadí mezitím poběží retrospektivní monolog jednotlivých postav. Ale položme si zásadní otázku. Kdo je tedy vrahem?

Kamarádka majitelky kočky kočku vyhnala z domu. Dělá to z ní vraha? Podivný fotograf, který hledá všelijaké paranormální jevy sice žádost sličné hraběnky, aby rituálně zabil černou kočku, zprvu odmítl, nepodleh však nakonec hraběčiným krásným očím? A nespáchala nakonec onen hrůzný čin sama hraběnka? Nebo to byl pošťák, kterého ráno uklízeč přistihl, jak do kočky bodá nožkem na dopisy? A co přítelkyně Tomáše, který jí zahýbal s kočičí ženou? Nezašla její nenávisť ke kočkám až tak daleko? A odkud má Tomáš škrábanec na ruce? Jediné, co vám mohu prozradit je, že odpověď zná jen lektor, jeho svěřenci a já.

Vladimír Fekar zvolil pro seminář Možnosti autorského divadla zajímavý formát, který jednak nechává seminaristům volnou ruku při tvůrčí práci, a za druhé poskytuje množství odborných poznámek z divadelní teorie. Spojuje tak dohromady tvůrčí psaní, improvizaci, režii a dramaturgii. Rozhodně se těším na výsledek práce téhle skupiny.

-vím-

Žádná hlídací služba – seminář!!!

Dětský seminář vznikl před třemi lety jako nápad něco dělat pro děti rodičů, kteří se zúčastňují seminářů Jiráskova Hronova. Šlo o to, že někteří účastníci jezdí na hronovský festival již tak dlouho, že se mezi sebou spárovali a pořídili si děti. A děti musí někdo dopoledne pohlídat, aby se rodiče mohli zúčastnit semináře. První ambicí, kterou dětský seminář tedy má, je zabavit děti. Pokud by to bylo divadelní příjemnou formou, tím lépe.

A je tedy dětský seminář více seminář nebo hlídací služba? „Je to vždy o tom, kdo seminář vede a jak jej bude chtít uchopit. Obojí je tolerovatelné a v pohodě. Já se jako hlídací služba necítím. Považuji se spíše za pedagoga a možná i za lektora, pokud se bavíme o semináři. Chtěla bych, aby byla hlídací činnost povýšena na divadelní úroveň, a doufám, že se to daří. Samy děti své činnosti s hrdostí říkají seminář,“ vysvětluje lektorka Kateřina Chalupníková

Na cestě do nereálných zemí

Jsou námořníci, kteří cestují do různých zemí s tím, že se nejedná o země obyčejné, reálné. Jde o země vymyšlené. Děti cestovaly například do země starodávných indiánských kmenů, hrály si na nejrůznější rituály a tance kolem ohně. Indiáni jsou úžasní vypravěči a tak si povídaly příběhy. Další den cestovaly do země štěstí smíchu a radosti a v úterý ráno byly v zemi strachu. „Máme a budeme mít pokaždé podobnou náplň, která má určitý divadelně-pedagogický přesah. Pro děti to pochopitelně není tím hlavním, ty si užívají především téma a přirozeně se tím učí. Když jsme si hráli na Indiány, učili jsme se něco z hlasové výchovy, něco z pohybovky a také kořeny divadla. Jak divadlo vznikalo z rituálních tanců. Takhle propojujeme hru s divadlem,“ říká lektorka Kateřina.

Od čtyř do jedenácti let

Na semináři mě překvapilo široké věkové rozpětí dětí. „Jak k tomu došlo... Když mi Simona Bezoušková volala, zda nechci vést tento seminář, přišla s tím, že děti budou ve věku osm až jedenáct let. Moc se mi to líbilo a počítala jsem i s divadelním výstupem na závěr. Po čtrnácti dnech mi přišel email s instrukcemi, kde stálo, že děti budou ve věku sedm až jedenáct let. A když jsem přijela na Hronov, dozvěděla jsem, že budu mít děti pět až jedenáct a na semináři samotném jsem objevila i čtyřletou Lindušku od Suků. Uvědomila jsem si, že mě to bude stát hodně příprav, abych zaujala jak drsného jedenáctiletého Frantu, tak roztomilou čtyřletou Lindu. Znamená to hodně promýšlení dopředu, aby to chytlo všechny,“ vysvětluje Kateřina a dodává na můj dotaz, zda se jí to daří, že lépe by bylo zeptat se přímo dětí. „Mám z toho pochopitelně nějaký pocit, ale záleží i na druhé straně. Myslím, že se to daří, protože stavíme na společných cílech. Málokdy se stane, kdy bychom stavěli na jednotlivcích. Franta nebo Magdička například ví, že Linda něco nezvládne a pomůžou jí to dohnat. Máme vše dost založené na kooperaci.“

Atraktivní pro všechny děti

Když požádám o konkrétní příklad, vypraví lektorka o honičce. Velkým dětem je jasné, že nemohou naplno honit ty malé a že si vlastně hrají na kočku a myš. Pak to najednou funguje a baví je to. „Existuje cvičení, které se mezi divadelníky často používá, a tím je rovnoměrné zaplnění prostoru. Chodí se a děti musí vnímat přítomnost těch ostatních. Je hrozně těžké to vysvětlit dětem a tak vymýšlím tematické metafory. Jsme námořníci a tak máme třídu ve škole jako palubu lodi, která se nesmí převážít. Děti si dokážou velmi dobře představit, že pokud jich bude hodně na jedné straně, loď se obrátí do moře a ony se utopí. A všichni starší ví, co mají dělat. Ty malé to ještě neví a ti větší se musí o to víc snažit, aby bylo všechno v pořádku. Díky tomu je to pro větší děti o fous náročnější a pro malé zvládnutelné. Takhle to stavím u většiny her. Aby byly stále atraktivní pro všechny děti,“ vysvětluje Kateřina a znovu dodává, že není možné přijít na seminář bez přípravy a něco vymýšlet na místě.

Dětský seminář v současné době navštěvuje osm dětí. Když se člověk rozhledne po současném Hronovu a vidí kvantum čerstvých a potenciálních maminek, neubrání se dojmu, že dětský seminář čekají na frekventanty bohaté roky. Kateřina Chalupníková říká, že ve skupině, kde jsou děti podobného věku, lze pracovat v pohodě i s dvanácti dětmi. „Při větším množství by se ze semináře stala hlídací služba. Pokud chceme naši činnost nazývat seminářem, měli bychom naznačená kritéria dodržovat. Pokud je skupina heterogenní, považují současných osm dětí za strop.“

Děti svých rodičů

Kateřina Chalupníková vede literárně-dramatický a taneční obor na Základní umělecké škole v Brně. V čem se liší její běžná praxe o vedení semináře na Hronově? „Tady je naše činnost mnohem intenzivnější. Když má člověk děti v ZUŠ, postupuje sice podle celoročního plánu, ale to důležité je vždy zapotřebí na hodině zavřít, těžko se to přenáší do dalšího týdne. V tom je asi zásadní rozdíl a přemýšlím i o tom, že na zdejších dětech je hodně znát, že mají velmi dobré rodiče, kteří s nimi komunikují o všem. Kteří na ně nekřičí, nekritizují, ale věci vysvětlují. Stačí, když dětem vysvětlím, co a proč se nedělá nebo naopak dělá, a všichni to chápou a funguje to. Včetně malé Lindy, která je pro mě svojí zralostí přírodním úkazem. Všechny děti jsou otevřené, tvůrčí a vůči sobě kolegiální. To se na ZUŠ často nestává.“

Honza Švácha

DÍVADLO DÍVADLO DÍVADLO

Ten pocit...

...když se díváte na něčí umělecký výron...

... a nemůžete utéct.

Předpověď počasí pro Jiráskův Hronov na středu 5. 8. 2015

Výstrahy: Aktuálně (pozor – bolí operovaná kolena) není v platnosti výstraha na nebezpečné hydrometeorologické jevy, hicování snesitelně zvolní. Zafúkané, zafúkané, tož bacha na lejsra a jídelní meňáky. Nepřekonáme třicítku, zkusme to s osmadvacítkou.

Situace:

Hronovem zavoní vůně pečených brambor a spolu s kachničkami bude vytvořen

chutný mix. Dr. Amaturg Šotek jde na tata-rák a nejde sám. V okolí bašty tedy pozor na hovězí tornáda. Nalejí se nějaké ty mraky a nějácí ti umělci, nalejí se taky.

Počasí v noci (22-07):

Mozkovým buňkám mírně ublíženo, nějaké to představení zkaženo, pak zataženo, není třeba pro to skočmo utaženo. Během noci Hororko fest, Počasí na studené nápoje, nad ránem v případě usnutí mimo určené ubikace jistota zmáčení rosou (v lepším případě). Nejnížší teploty 21 až 19°C. Ti, co přežili Palermo, otláčená kolena. Nad Metují hovađa!

Tlaková tendence: Tlak jde dolů jako blázen. Podobně jako ve filmu Twister. Jen česky, no.

Počasí přes den (07-24):

Dopoledne poté očekáváme skorojasno

až oblačno. Dopoledne pak oblačno až zataženo. Lepivost těl omezena, až na skrytě sexuální situace. Večer skorojasno až oblačno. Telefonní bouřky a smskové kumulonimby v případě nekontaktování doma pozůstalých. Nejvyšší teploty 23 až 28°C, v Metuji to žužlá.

Tlaková tendence: Nepříjemný úkles

Jasno: Už bylo řečeno, že napůl, ne?

Pocitovaná teplota: Pouze v případě nastupujícího zánětu průdušek.

(Neú)rosný bod mužů: +12,3°C (nebojte se, nejde o věk)

Vlhkost žen: Max v 05:00h – s přibývajícím dny JH víc %

Viditelnost: 25 km po umytí brýlí 42 km
Solární radiace: V noci zanedbatelná, přes den ucházející (schovejte duše)

Výlez mozola: 05:36 (My to včera dali! Sakra...)

Zasutí mozola: 20:35

-saj-

Divadelní superhrdinové: AGE of Císař

Dá se vůbec přežít den v Hronově bez divadla?

Strávila jsem celý den se Zuzanou Vojtíškovou a jejím synem Matyášem, přesně 11 hodin a pár minut. Bylo to krásné, dalo se to vydržet. Dvě matky se vydaly na výlet se svými dětmi, s polskou cyklistickou mapou pěšky a česky. Hned na začátku trasy jsme objevili letní sídlo Aloise Jirásky, který se tam 12. července 1926 potkal s T. G. Masarykem. Letní sídlo se nachází v Chráněné krajinné oblasti. Dojete tam asi za deset minut, když se dáte rovně za divadlem pořád za nose po hlavní směrem na Žďárky a na konci Hronova zatočíte doleva. Pak jsme byly asi dvě hodiny v lese a cestou do kopce rozebíraly NIPOS-ARTAMA a cestou dolů DAMU. (Takže Davide Slížku, bylo to dosti intelektuální, žádné kojení a rozebírání toho, co je potřeba do první třídy všechno za pomůcky!)

Natrefili jsme na ostružiny, vosy a studánku U matky jedle, takže nás to mateřství provázelo celou cestu. Vody tam ale bylo pomálu, i když se studánka nachází v Národním registru pramenů a studánek. Studánka je někde v lese mezi Hronovem a Zlíčkem, kam jsme měli dojít k lavičce a hrobečku, ale ani jedno jsme nakonec nenašli. Ale pochvalovali jsme si všichni čtyři stín. Líp už nám pak nikde během dne nebylo. Od Zuzky každý z nás vyfasoval po rohlíku k svačině, ten prý chutná v lese znamenitě. Což můžu za Matyáše, Bertu, Zuzku a sebe potvrdit. Takový výlet během festivalu, kdy si jdete nahoru do kopců vysoko nad divadlo, je očistný.

Michal Drtina nás všechny pozval na oběd, protože se v těchto dnech tady na JH slaví desáté výročí seznámení Zuzky a Michala, za které tak trochu můžu. Koupila jsem tenkrát Zuzce Vojtíškové růži k svátku a nechala ji na recepci v radnici jako překvapení. Zuzka si myslela, že je od Michala a vidíte, mají Matyáše a nakonec se i vzali. (Mimochodem Davide Slížku, ty bys taky neměl zapomenout na vaše výročí s Petrou! A bůh ví kolik ještě dalších párů...)

Po obědě do parku a pak na nákupy. Vyslechla jsem v Ovoci a zelenině rozhovor o tom, jak je JH hrozná věc, že to sice trvá jen týden, ale nedá se to vydržet a je tu hrozný hluk. Ale že je tu i hukot, co se týká nakupování a jednoho z největších křešťů za rok, o tom už nepadlo v rozhovoru ani slovo. Tak tady se podívejte, co jedna jediná maminka Zuzana nakoupila všechno v místním papírnictví a obuvi:

Školní potřeby zakoupené rodičem:

zásobník na písma samostatný, zásobník na číslice samostatný, 3 tužky č. 2 / doporučujeme trojhranné / ořezávátko dřevěné pastelky / 10-12 barev / mazací tabulka a fix / s linkami / obaly na sešity a učebnice / A3, A4 / přezůvky / ne pantofle / malý ručník / do aktovky / ubrousek na svačinu / látkový, plastová podložka

Výtvarné pomůcky: látkový sáček na výtvarné pomůcky / kapsář / vodové barvy / velké temperové barvy, kulatý štětec č. 8, plochý štětec č. 12, stabilní kelímek na vodu, voskové pastelky / lépe velká sada 10 - 12 ks /, modelovací hmota, modelovací podložka A3, tuhé lepidlo, váleček / nejlépe lepí Kores, Pritt, Donau / ostré nůžky

Doporučujeme rodičům, aby zakoupili české výrobky. Čínské výrobky nejsou kvalitní, mají nevýraznou stopu, nelze rozlišit barvy, našim potřebám nevyhovují.

Pomůcky na TV:

cvičební úbor, kraťasy, tričko, sportovní obuv, tepláková souprava, švihadlo obyčejné, s dřevěnou rukojetí, malý míček průměr do 10 cm, vše dejte do látkového sáčku (takže i látkový sáček)

Bertě jsem koupila dětské golfky a bačkůrky. Pak jsme měli v parku lázeňskou oplatku a poseděli chvíli s Alenou Zemančíkovou na lavičce. Odbíhala jsem si pro Prdlavku a Matyáš na hřiště, kde statečně ručkuje. Společně jsme si dali taky zmrzlinu a samozřejmě svačinu v trávě a večeri v Čapčáči. Vloupali jsme se na moruše a natrhali je i pro pana prof. Císaře, neb je má rád a jsou strašně zdravé a tam jich za základkou padá hromada ladem každý rok na zem.

P.S.: Favoritem dnešního dne je rozhodně Zuzana Vojtíšková, která naučila Bertu nosit dětské golfky místo čepice, což chtěla dělat ještě v deset hodin večer v postýlce – opravdu ti moc děkuju, Zuzko!

Jasanka Kajmanová

ZÍTRA

ČTVRTEK 6. SRPNA 2015

16.30 a 20.15 hodin JD 45'
NS Kohoutek Chrudim

režie: Šárka Kratochvílová, Martin Pacek
Šárka Kratochvílová: MILEJ PANE, UMŘEL SOUSED

14.00, 14.30, 15.00, 18.15, 18.45, 19.15
a 19.45 hodin SJČ 15'

Geld und Money Theatre Plzeň
režie: Geld und Money Theatre Plzeň
Volně podle předlohy Geld und Money Theatre Plzeň: KACHNÍČKY OŠIDORI

16.50, 21.30 a 23.00 hodin SJČ 40'
Střípek Plzeň - Skupina ŠaFrán

režie: František Kaska, Šárka Chvalová
Daniel Heviér (Nevyplazuj jazyk na lva): BÍLOBÍLÝ SVĚT

10.00 a 16.00 hodin SJČ 25'
Malé dvě, ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř

režie: Jarka Holasová a soubor
K. J. Erben: O ŠMOLÍČKOVI

14.00 hodin SOK 90'
Divadlo Kámen Praha

režie: Petr Odo Macháček
Petr Odo Macháček: DOPIS POSLANÝ POŠTOU

16.30 a 21.30 hodin SOK 80'
NaKop Tyjátr Jihlava

režie: Petr Soumar
Pavel Kohout: PSÍ MATKA - JÁ NAMOU-DUŠI NELŽU, PÁNI DOKTOŘI

19.00 hodin PAJ
Vystoupení MŠ Začít spolu Broumov
HIP HOP – taneční skupina z komunitního centra
OS Začít spolu Broumov
GIPSY FANY – stylová skupina OS Začít spolu Broumov

20.00 hodin PAJ
GIPSY ORKA – stylová skupina pod vedením A. Kuru st.

00.00 hodin JD 30'
METAMORFÓZA HRONOV 2013 – projekce filmu

 SAARGUMMI

16.15 a 20.00 hodin JD 130'
Divadlo JakoHost Plzeň / režie: Vratislav Mikan ml.

Z. Egressy: ŠTOVÍK, PEČENÉ BRAMBORY

14.00, 16.00, 16.30, 17.00, 22.30,
23.00 a 23.30 hodin SJČ 15'
Geld und Money Theatre Plzeň
režie: Geld und Money Theatre Plzeň
Volně podle předlohy Geld und Money
Theatre Plzeň: KACHNÍČKY OŠIDORI

15.00 a 19.00 hodin SJČ 40'
Střípek Plzeň - Skupina ŠaFrán
režie: František Kaska, Šárka Chvalová
**Daniel Heviér (Nevyplazuj jazyk na lva):
BÍLOBÍLÝ SVĚT**

10.00, 20.30,
21.15 a 22.00 hodin SJČ 25'
Malé dvě, ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř
režie: Jarka Holasová a soubor
K. J. Erben: O ŠMOLÍČKOVÍ

14.00, 19.30 a 21.15 hodin SOK 35'
NA POSLEDNÍ CHVÍLI ZUŠ Ostrov
režie: Lucie Veličková
Tomáš Přidal (Pikantní poldové):
TAM, KDE ŠPLOUNÁ

od 15 hodin PAJ
**ZLATÉ SLUNCE – festival amatérských
folkových skupin**

15.00 - STRUNA, Hronov
15.30 - FUKANEC, Nové Město nad Metují
16.15 - COUNTRY COLAPS, Pardubice
17.00 - KAMION, Hronov
17.45 - CHVÍLE, Hronov
18.30 - NAOPAK, Dobříš
19.15 - BOUNTY, Brno
20.30 - PAVLÍNA JÍŠOVÁ a přátelé

22.45 hodin SOK
Renata Vordová: VEČERNÍ CHVILKA POEZIE

Legenda:
JD = Jiráskovo divadlo
SJČ = Sál Josefa Čapka
SOK = sál sokolovny
PAJ = Park Aloise Jiráska
Změna programu vyhrazena!

WIKOV

Jsme či nejsme cvičené opičky?

Už od chvíle, kdy to letos poprvé přišlo na JH na přetřes, o tom přemýšlím. Nedá mi spát hláška, že „děti na jevišti nepatří.“ Vzpomněla jsem si na úvod knížky britského divadelníka Declana Donnellana Herec a jeho cíl, kde autor poukazuje na to, že napodobovat to, co vidíme, je pro nás od miminkovského věku naprostou přirozeností. A já si z nejranějšího dětství pamatuju, že maminka neustále mluvila o divadle, vodila mě do divadla a navíc vedla divadelní kroužek, jehož práci jsem mohla jako mrně, tiše sedící pod stolem, sledovat. Takže jsem přirozeně i já stále vymýšlela nějaké domácí divadelní události.

Jedním z mých nejkrásnějších vánočních dárků bylo papírové divadlo, které samozřejmě mě nezůstalo ležet ladem. Stejně tak mě bavilo vyprávět nejrůznější příběhy komukoli, kdo byl ochoten poslouchat. Až se školou přišla stydlivost a pochybnosti. Zkrátka, myslím si, že děti, které vyrůstají v prostředí, jehož samozřejmou součástí je divadlo, a to v jakékoli formě, nemůžou zůstat nezašizeny. Těžko jim pak budete vysvětlovat, že by se neměly účastnit divadelního dění a už vůbec by neměly ležet na jevišti, aby nevypadaly jako cvičené opičky.

Ostatně, když holčička má maminku vynikající kuchařku, ráda se od malička pohybuje v kuchyni. Je zajímavé, že jsem nikdy neslyšela, že děti do kuchyně nepatří. A jsou-li rodiče zapřísnění turisté, děti prostě chodí na výlety (nepatří tam snad?!). Z mého hlediska se tedy hláška „děti na jevišti nepatří“ týká jen několika kategorií. Jednou z nich je, je-li zjevné, že dítě tato činnost nebaví a pouze se snaží zavděčit rodiči, který si skrze ně ventiluje své nenaplněné ambice. Druhé pak, je-li dítě tak výrazně netalentované, že se může cítit na jevišti ve stresu a že jeho netalentovanost rozeznají i všichni kolem, kteří mu to dávají mu to najevo.

Pokud ovšem existuje radost z tvorby, z rozvíjení fantazie a dovedností, nikoli pouze exhibicionismu, rozhodně nejde o žádné cvičené zvířátko. Jde prostě o dítě, které divadlo miluje stejně jako jeho rodiče a chce být u toho. A trochu kontroverzně si myslím, že i to využívání (či manipulace), které se dětem v této oblasti může dostat, je dobrá zkušenost pro život. Vždyť i my dospělí často zažíváme, že je s námi zacházeno jen jako s materiálem. Ale to se amatérského divadla vůbec netýká, protože to se dělá dobrovolně a z lásky. Nebo jsem moc naivní?

-jas-

Andělský vzkaz

Vzkaz pro Markétu Kastnerovou: Milá Markétko, přeju ti krásný prosluněný den plný nevšedních zážitků. A zpívej si, Markétko! Tvůj A.

KRÁTCE

Je sucho, pozor na oheň!

Královéhradecký kraj vyhlásil tzv. období mimořádných klimatických podmínek. Přeloženo do lidské řeči to znamená, že je sucho a mohlo by snadno začít hořet (pokud sledujete zprávy, víte asi o velkých lesních požárech na Rakovnicku či Mladoboleslavsku; svůj požární poplach s houkající sirénou ostatně dnes odpoledne zažil i Hronov). Zakázáno tak je zejména kouření či rozdělávání ohňů ve volné přírodě a v lese (nebo do 50 metrů od okraje lesního pozemku). Takže nerozdělávejte táboráky a pozor na odhazování nedopalků!

Thank you very much

Organizátoři JH žádají obyvatele i seminaristy, aby nevykonávali potřebu, kde je napadne, ale ideálně na toaletách. Ano, ta zelená budka v parku u Tritonu je veřejné mobilní WC. Za ohleduplnost děkujeme!

Kdy do Pokojíčku a na Grónskou písničku?

Středa 5.8. 9:30 – 11:30, 12:30 – 14:00,
20:30 – 22:00, 24:00 – 01:00

Čtvrtek 6.8. 9:30 – 11:30, 12:30 – 14:00,
19:00 – 19:30, 21:30 – 22:30, 24:00 – 01:00

Hronov sociální

Na sociální účtech JH je živo: na Facebooku (Facebook.com/jiraskuv.hronov) najdete každý den fotky, na YouTube (kanál Festival Jiráskův Hronov) se rozjíždí série reportáží, nespí ani Instagram (jiraskuvhronov). #jiraskuvhronov #jedemehronov

Večerní chvilka poezie

Pojmenovat večerní chvilku poezie jako Večerní chvilka poezie může být zavádějící. V tomto případě je. Večerní chvilka poezie v našem podání je především kalba. Nečekejte Alfreda Strejčka, monotónní, patetickou deklamaci závažných textů. Recitace už je jinde. Chcete-li vidět, jak se recituje dnes, přijďte se podívat do Sokolovny ve 22:45.

Zpravodaj 85. Jiráskova Hronova 2015

Vydává organizační štáb.

Redakce:

Jana Soprová (jas), Petra Jirásková (jip), Jan Švácha (saj), Vít Malota (vím), Jan Mrázek (jam), Ivo Mičkal (foto), Aleš Hejral (komiks), Michal Drtina (zlom), David Slížek – šéfredaktor (das)

Stránky festivalu: <http://www.jiraskuvhronov.cz>

E-mail redakce: jhzpravodaj@gmail.com

Tisk: KIS Hronov **Cena:** 10,- Kč

Neprošlo jazykovou úpravou!

